

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 78.

Vydána dne 3. prosince 1949.

Cena Kčs 1.—.

OBSAH:

(240. a 241.) **240.** Nařízení, kterým se provádí poštovní zákon. — **241.** Vyhláška o Dohovore o režime plavby na Dunaji mezi republikou Československou, Svázem sovietských socialistických republik, Ludovou republikou Bulharskou, republikou Maďarskou, Ludovou republikou Rumunskou, Sovetskou socialistickou republikou Ukrajinskou a Federativnou Ludovou republikou Juhoslávie, podpísanom v Belehrade dňa 18. augusta 1948.

240.

**Vládní nařízení
ze dne 8. listopadu 1949,
kterým se provádí poštovní zákon.**

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 15 zákona ze dne 7. listopadu 1946, č. 222 Sb., o poště (poštovního zákona):

§ 1.

Poštovní zásilky.

Věci uvedené v § 5, odst. 1 poštovního zákona a doklady potřebné k uskutečnění poštovních úkonů v něm výtčených dopravuje Československá pošta, národní podnik (dále jen „podnik“), zejména jako obyčejné listovní zásilky, doporučené zásilky, cenná psaní, balíky do váhy 25 kg bez udané ceny nebo s udanou cenou, poštovní poukázky, zásilky na dobírku a poštovní výběrky. Tyto věci a doklady se dále označují souhrnným názvem „poštovní zásilky“.

§ 2.

Podmínky pro používání služeb podniku.

(1) Podmínky, za kterých lze služeb podniku používat, stanoví v mezích tohoto nařízení poštovní řád, který vydává podnik po schválení ministerstvem pošt. Ministerstvo pošt jej schvaluje po slyšení státního úřadu plánovacího a ministerstev vnitřního obchodu, zahraničního obchodu, průmyslu, a pokud jde o noviny, též

informací a osvěty. Účast ústředních úřadů podle § 4, odst. 2 není dotčena.

(2) Poštovní řád nabývá účinnosti dnem vyhlášení v Poštovním věstníku. Jeho vydání se zároveň oznámí v Úředním listu.

§ 3.

Poštovní poplatky.

(1) Poplatky, které podnik vybírá za dopravu poštovních zásilek a za jiné poštovní úkony (poštovní poplatky), stanoví podnik po schválení ministerstvem pošt. Ministerstvo pošt schvaluje poštovní poplatky podle obecných zásad platných pro cenotvornou činnost. Poštovní poplatky se stanoví stejnými sazbami pro všechny, kdo služeb podniku používají.

(2) Nové poštovní poplatky nabývají platnosti nejdříve 15 dní po vyhlášení v Úředním listu. Zároveň se vyhlásí v Poštovním věstníku.

(3) Poštovní poplatky se zapravují zpravidla při podání poštovní zásilky k dopravě, nebo jde-li o jinou službu podniku, při jejím vyžádání. Nezapraví-li se při podání poštovní zásilky, může podnik vybrati od adresáta při jejím dodání poplatky zvýšené, ne však vyšší než dvojnásobné. Podnik může poštovní poplatky kreditovati nebo paušalovati.

(4) Zapravují-li se poštovní poplatky při podání poštovní zásilky, je odesílatel povinen doplatiti poplatky, které omylem nebyly od něho vybrány. Poštovní poplatky za zásilky při podání nevyplacené, dobírku a jiné částky (veřejné dávky, zvláštní výdaje, které měl podnik se zásilkou za dopravy, a pod.), jimiž je zásilka

zatížena, je povinen zapravit adresát před vydáním zásilky, neodmítne-li její přijetí. Adresát je také povinen doplatiti za takové zásilky poštovní poplatky, dobírku a jiné částky, které při vydání zásilky nebyly známy nebo omylem nebyly od něho požadovány. Ve všech těchto případech ručí však za poštovní poplatky a jiné částky též odesílatel, nemohly-li býti vybrány od adresáta. Ustanovení tohoto odstavce platí obdobně také o poštovních poplatech za jiné poštovní služby.

(5) Nároky na zaplacení nezapravených poštovních poplatků a jiných částek (odstavec 4) se promlčí, nežádá-li je podnik od adresáta do jednoho roku od dodání poštovní zásilky nebo od odesílatele do jednoho roku od jejího podání. Nezapravené poštovní poplatky a jiné částky (odstavec 4) se vymáhají politickou exekucí.

(6) Nárok na vrácení přeplacených poštovních poplatků a jiných částek (odstavec 4) je třeba uplatnit do jednoho roku od jejich zaplacení. Podnik vrátí přeplatky i bez žádosti, zjistí-li je v téže lhůtě a jsou-li u jednotlivé zásilky nebo úkonu vyšší než 10 Kčs.

§ 4.

Zároveň poštovní dopravy.

(1) Z poštovní dopravy jsou vyloučeny:

a) věci, jejichž doprava je zakázána zákonem;

b) zásilky, které svou vnější úpravou nebo obsahem směřují proti lidově demokratickému zřízení nebo jsou s hlediska veřejného zájmu jinak závadné;

c) věci, jejichž doprava je nebezpečná, t. j. věci, jež by mohly ohrozit lidskou bezpečnost nebo lidské zdraví nebo poškodit jiné věci;

d) zásilky, jejichž vnější obsah nebo zjevný obsah je urážlivý, hanlivý nebo nemravný.

(2) Zvláštní ustanovení poštovního řádu, schválená ministerstvem pošt v dohodě s věcně příslušnými ústředními úřady, stanovy, které z nebezpečných věcí [odstavec 1, písm. c)] se dopravují podmíněčně a jak se musí příslušné zásilky upravit z důvodů bezpečnosti. Tyto věci se nazývají „věci podmíněčně dopravované“. Je-li důvodné podezření, že nebylo dbáno podmínek pro dopravu těchto věcí, může podnik zásilky otevřít (§ 8, odst. 4, č. 3 poštovního zákona).

§ 5.

Zvláštní zacházení s poštovními zásilkami.

(1) Podnik může prodati poštovní zásilky, má-li důvodnou obavu, že by se jejich obsah za dopravy zkazil, nebo jsou-li neodbytné.

(2) Podnik může zničit poštovní zásilky, zkazil-li se jejich obsah za dopravy nebo jsou-li neodbytné a jejich obsah je bezcenný.

(3) Při otvírání poštovních zásilek v případech uvedených v § 8, odst. 4 poštovního zákona nesmí se jejich obsah prohlížeti podrobněji, než jak toho vyžaduje účel prohlídky. U zásilek požívajících ochrany listovního tajemství musí se učiniti opatření, aby toto tajemství nebylo porušeno.

(4) Při prodeji poštovních zásilek podle ustanovení odstavce 1 jest dbáti toho, aby byly prodány co nejvýhodněji, při čemž však podnik neodpovídá za dosažení určitého výtěžku ani za včasný prodej. Čistý výtěžek z prodeje poštovních zásilek vydá podnik odesílateli; nemůže-li odesílatele vypátrati, uschová výtěžek po tři roky od prvního dne měsíce po prodeji. Výtěžek se neúrokuje.

(5) Čistý výtěžek z prodeje poštovních zásilek, jejichž odesílatele nebylo lze vypátrati, jakož i peníze obsažené v neodbytných zásilkách nebo vplacené na neodbytné poštovní poukázky případnou podniku, nepřihlásí-li se o ně odesílatel do tří roků od prvního dne měsíce po proději nebo po zjištění neodbytnosti.

§ 6.

Odpovědnost odesílatele poštovní zásilky.

(1) Odesílatel poštovní zásilky odpovídá podniku za veškeré škody, které způsobila zásilka za poštovní dopravy svým obsahem nebo závadnou úpravou; důkaz o tom přísluší provést podniku. Z okolností, že poštovní zásilka byla k dopravě přijata bez námitek, nelze vyvozovati, že zásilka byla bez závady.

(2) Utrpěla-li poštovní zásilka na své úpravě teprve po převzetí k dopravě, nestihá odesílatele odpovědnost podle odstavce 1.

(3) Uvede-li odesílatel věci vyloučených z dopravy podle ustanovení § 4, odst. 1, písm. c) nebo věci podmíněčně dopravovaných (§ 4, odst. 2) podnik vědomě v omyl zamlčením nebo jiným způsobem nebo nedbá-li vědomě při zasílání věci podmíněčně dopravovaných podmínek stanovených pro jejich úpravu, může mu podnik (orgán určený obdobně podle § 10, odst. 4) uložit zaplacení přírážky do 1000 Kčs za každou jednotlivou poštovní zásilku; přitom se nevylučuje odesílatelova odpovědnost podle odstavce 1 ani jeho stíhání podle příslušných trestních předpisů. Nezaplacená přírážka se vymáhá politickou exekucí.

(4) Věci (poštovní zásilky), které byly vyloučeny z dopravy podle ustanovení § 4, odst. 1,

písm. a) až c), a za okolností zmíněných v odstavci 3 i věci podmíněčně dopravované (§ 4, odst. 2) propadají ve prospěch státu. Zásilky zmíněné v § 4, odst. 1, písm. d) se pokládají za neodbytné.

§ 7.

Rozsah odpovědnosti podniku.

(1) U doporučené zásilky odpovídá podnik za ztrátu; výši náhrady stanoví podnik po schválení ministerstvem pošt obecně jednotnou částkou bez ohledu na hodnotu zásilky. Výše náhrady se vyhlásí v Úředním listu a v Poštovním věstníku.

(2) U cenného psaní a u balíku odpovídá podnik za ztrátu, úbytek a poškození. Nahrazuje obecnou (tržní) cenu, kterou měla zásilka v místě a v době podání, ale s tímto omezením:

a) U cenného psaní a u balíku s udanou cenou nehradí podnik nikdy více než udanou cenu. Obsahuje-li však taková zásilka cenné papíry nebo jiné listiny, nahrazuje podnik pouze náklad, jehož je třeba, aby byly prohlášeny za umorené nebo platně znovu pořízeny nebo aby byly odstraněny překážky, které pro ztrátu papíru nebo listiny zabraňují vybrati pohledávku; nelze-li to provést, aniž by důvod spočíval v osobě mající nárok na náhradu, nahradí podnik za podmínky, že se na něj převedou případná práva z takového papíru (listiny), v mezích udané ceny škodu skutečně vzniklou, ale jde-li o cenné papíry, které mají cenu tržní nebo kursovní, nejvýše tuto cenu.

b) U balíku bez udané ceny nehradí podnik nikdy více než částku, kterou stanoví po schválení ministerstvem pošt obecně podle váhy zásilky a vyhlásí v Úředním listu a v Poštovním věstníku.

(3) U cenných psaní a u balíků odpovídá podnik v rozsahu stanoveném v odstavci 2 také za škodu vzniklou zpožděním v dopravě, jímž se zásilka zkasila nebo své ceny trvale úplně nebo částečně pozbyla. K změně kursu nebo obvyklé tržní ceny se však při tom nepřihlíží.

(4) U poštovní poukázky odpovídá podnik za vplacené peníze.

(5) U poštovní zásilky na dobírku odpovídá podnik stejně jako u zásilky téhož druhu bez dobírky. Nebyla-li dobírka vybrána nebo byla-li vybrána částkou menší, odpovídá podnik za škodu skutečně vzniklou, ale jen do částky, na niž dobírka zní; náhradu vyplatí odesílateli za podmínky, že postoupí podniku své právo proti adresátovi, vyplývající ze zásilky. Za vybranou dobírku odpovídá podnik jako za peníze u poštovní poukázky.

(6) U poštovní výběrky podané doporučeně odpovídá podnik za ztrátu jako za doporučenou zásilku. Za vybranou pohledávku odpovídá podnik jako za peníze u poštovní poukázky.

(7) Jiné než v předchozích odstavcích uvedené náhrady škody podnik neposkytuje.

§ 8.

V ý j i m k y z o d p o v ě d n o s t i p o d n i k u.

(1) Podnik je zproštěn odpovědnosti podle § 7 :

a) zavinil-li škodu odesílatel nebo adresát nebo vznikla-li škoda z povahy zasílané věci, při čemž platí domněnka, že mohla-li podle okolností vzniknouti škoda z povahy zasílané věci, že z ní vznikla;

b) byla-li škoda způsobena vyšší mocí;

c) byla-li na cenném psaní nebo balíku v podvodném úmyslu udána a v řízení o náhradě škody požadována cena neúměrně vysoká;

d) jde-li o věci vyloučené z dopravy nebo o věci podmíněčně dopravované, u nichž odesílatel uvedl podnik v omyl zamlčením nebo jiným způsobem nebo nedbal podmínek stanovených pro jejich úpravu;

e) vznikla-li škoda na cizím poštovním území a není-li s příslušnou cizí poštovní správou sjednáno, že podnik přejímá za tuto správu odpovědnost.

(2) Byla-li na poštovní zásilce po převzetí k dopravě zjištěna škoda, na jejímž vzniku nese podnik spoluvinu, poskytuje podnik náhradu podle míry vlastního zavinění.

(3) Odpovídá-li v případě uvedeném v odstavci 1, písm. e) cizí poštovní správa za poštovní zásilku, poskytne podnik odesílateli veškerou pomoc při uplatňování nároku u této poštovní správy.

§ 9.

Z á n i k o d p o v ě d n o s t i.

(1) Odpovědnost podniku zaniká, s výjimkami uvedenými v odstavci 2, převzal-li zásilku oprávněný příjemce.

(2) Odpovědnost podniku nezaniká:

a) zjistí-li se škoda při otevření zásilky podle ustanovení § 8, odst. 4, č. 2 poštovního zákona;

b) zjistí-li škodu adresát při přejímání cenného psaní podaného otevřeně;

c) žádá-li příjemce o zjištění škody u dodacího poštovního úřadu v pracovních hodinách po převzetí zásilky, a to u cenného psaní nebo balíku s udanou cenou nejpozději v nejbližší pracovní den a u balíku bez udané ceny nejpozději v nejbližší třetí pracovní den; přitom

musí předložit zásilku a prokázat, že škoda nebyla patrná z vnější úpravy zásilky při převzetí a nevznikla po něm.

§ 10.

Uplatňování nároku na náhradu.

(1) Uplatnění nárok na náhradu je oprávněn odesílatel poštovní zásilky. Přijme-li však adresát cenné psaní nebo balík, u něhož byla zjištěna škoda, přísluší nárok na náhradu jemu. Při ztrátě poštovní zásilky může odesílatel postoupiti svůj nárok na náhradu adresátu.

(2) Nárok na náhradu třeba uplatnit do jednoho roku po podání poštovní zásilky přihláškou, již oprávněná osoba podá u podniku, jinak nárok zanikne. Uvedená lhůta se počíná dnem, který následuje po dni podání poštovní zásilky. Požádá-li odesílatel nebo adresát v této lhůtě u kteréhokoliv poštovního úřadu o pátrání po zásilce, staví se lhůta ode dne podání žádosti do dne, kdy odesílateli nebo adresátu dojde oznámení o výsledku pátrání, počítajíc v to tento den.

(3) Uplatňuje-li odesílatel nebo adresát nárok na náhradu za ztracenou poštovní zásilku, musí předložit podací stvrzenku. Nemůže-li tak učiniti, je předpokladem nároku na náhradu, že je poštovní zásilka zapsána v dokladech podniku nebo že se její podání dokáže jinak.

(4) Rozhodovati o nároku na náhradu přísluší podnikovým orgánům, které určí podnik po schválení ministerstvem pošt. Tyto orgány se vyhlásí v Úředním listu a v Poštovním věstníku.

§ 11.

Závěrečné ustanovení.

Vládní nařízení ze dne 6. prosince 1946, č. 223 Sb., kterým se provádí zákon ze dne 7. listopadu 1946, č. 222 Sb., o poště (poštovní zákon), se zrušuje.

§ 12.

Účinnost a provedení.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr pošt v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Dr. Neuman v. r.

241.

Vyhláška ministra zahraničních věcí ze dne 2. septembra 1949

o Dohovore o režime plavby na Dunaji medzi republikou Československou, Svázom sovietskych socialistických republik, Ludovou republikou Bulharskou, republikou Maďarskou, Ludovou republikou Rumunskou, Sovietskou socialistickou republikou Ukrajinskou a Federatívnou Ludovou republikou Juhoslávie, podpísanom v Belehrade dňa 18. augusta 1948.*)

Medzi republikou Československou, Svázom sovietskych socialistických republik, Ludovou republikou Bulharskou, republikou Maďarskou, Ludovou republikou Rumunskou, Sovietskou socialistickou republikou Ukrajinskou a Federatívnou Ludovou republikou Juhoslávie bol v Belehrade dňa 18. augusta 1948 dojednaný Dohovor o režime plavby na Dunaji s Prílohami I, II a Dodatkovým protokolom z toho istého dňa. Dohovor s prílohami I, II a Dodatkovým protokolom byl schválený Národným shromážením dňa 2. decembra 1948 a bol ratifikovaný prezidentom republiky dňa 28. januára 1949.

Ratifikačné listiny uložily podľa čl. 47 Dohovoru u juhoslovanskej vlády tieto štáty:

Československo 21. februára 1949, Bulharsko 22. februára 1949, Juhoslávia 23. februára 1949, Rumunsko 5. marca 1949, Maďarsko 14. marca 1949, Sovietský sváz 11. mája 1949, Sovietska Ukrajina 14. mája 1949.

Vo smysle čl. 47 vstúpil Dohovor do platnosti dňa 11. mája 1949, t. j. po složení šiestej ratifikačnej listiny.

Text dohovoru s Prílohami I, II a s Dodatkovým protokolom a ich slovenský preklad sa vyhlasuje v prílohe Sbierky zákonov.**)

Dr. Clementis v. r.

*) Úřední české znění vyhlášeno v příloze Sbírky na str. 365.

**) Na straně 367.